

اثر گیاهان دارویی زردچوبه، آویشن و دارچین در کاهش سندروم آسیت در جوجه های گوشتی

مریم محمدامینی^{۱*}، سیدعبدالله حسینی^۲ و فرید شریعتمداری^۳

۱- کارشناسی ارشد دانشگاه تربیت مدرس، ۲- استادیار موسسه تحقیقات علوم دامی کشور، ۳- استاد دانشگاه تربیت مدرس

* نویسنده مسئول: مریم محمدامینی، m_amini2004ir@yahoo.com

چکیده

به منظور بررسی اثر سه گیاه دارویی زردچوبه، آویشن و دارچین بر کاهش سندروم آسیت در جوجه های گوشتی، آزمایشی با ۸۰۰ قطعه جوجه گوشتی سویه تجارتي آرين، به روش فاکتوریل ۲×۴ در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۸ تیمار و ۴ تکرار و ۲۵ مشاهده در هر تکرار به مدت ۴۲ روز انجام شد. جهت افزایش سرعت رشد و ایجاد آسیت از انرژی و پروتئین بالا در جیره استفاده شد. جیره های آزمایشی شامل دو شاهد (متشکل از دو غلظت غنی و رقیق)، جیره های حاوی زردچوبه، آویشن، دارچین به میزان ۵ g/Kg در جیره ی غنی و رقیق بود. مواد افزودنی به جیره ی پایه اضافه شدند. درصد شکنندگی اسموتیکی گلبول های قرمز، هماتوکریت، میزان هورمون های تیروئیدی و نسبت وزن بطن راست به مجموع دو بطن به عنوان پارامترهای فیزیولوژیک مرتبط با آسیت مورد ارزیابی قرار گرفتند. گیاهان دارویی اثر معنی داری بر درصد هماتوکریت، هورمون T4، نسبت هورمون T3 به هورمون T4 و RV/TV داشتند. بر اساس نتایج این تحقیق، استفاده از گیاهان دارویی در تغذیه ی جوجه های گوشتی سبب بهبود برخی شاخص های مربوط به آسیت شد. لذا پیشنهاد می گردد به منظور کاهش آسیت از گیاهان دارویی در جیره غذایی جوجه های گوشتی استفاده شود.

واژه های کلیدی: آویشن - زردچوبه - دارچین - آسیت - جوجه های گوشتی

مقدمه

سندروم آسیت یک اختلال متابولیک است که خسارات ناشی از آن تأثیرات عمده ای بر اقتصاد تولید در صنعت طیور داشته است. آسیت به طور مؤثری توسط کمبود اکسیژن یا هایپوکسی ایجاد می گردد (۵). گسترش هیپوکسی در بافت ها زمینه ساز تشکیل رادیکال های آزاد اکسیژن می باشد. تولید رادیکال های آزاد، جوجه های گوشتی را مستعد بروز آسیت می کند. استراتژی های تغذیه ای، دارویی و مدیریتی زیادی برای کاهش این مشکل پیشنهاد شده اند. بر پایه ی این نظریه که پراکسیداسیون لیپید ممکن است باعث تخریب بافت قلب و ایجاد سندروم آسیت شود، نقش ترکیباتی با خصوصیات آنتی اکسیدانی در بسیاری از تحقیقات بررسی شده است. برای مثال، استفاده از ویتامین C (۱۲) و E (۱۰) به دلیل دارا بودن خاصیت آنتی اکسیدانی و بهبود استحکام سلولی می تواند در کاهش آسیت مفید باشند. همچنین در مطالعات زیادی، اثرات آنتی اکسیدانی گیاهان دارویی به خصوص زردچوبه (۸)، آویشن (۱۱) و دارچین (۶) و ترکیبات فنولی آنها گزارش شده است. بنابراین، انتظار می رود گیاهان دارویی مورد آزمایش از طریق خصوصیات آنتی اکسیدانی بتوانند از بروز آسیت جلوگیری نمایند. با وجود مطالعات انجام گرفته در خصوص گیاهان دارویی و